

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันศุกร์ที่ 15 กันยายน พ.ศ.2560

FSC ทางรอดยางไทย ลุยตลาดโกอินเตอร์

“บอลไทย” วาดหวังจะไปบอล โลกได้ฉันท... “ยางไทย” ก็ตั้งฝันจะโกอินเตอร์ได้อย่างมั่นคงยั่งยืน ได้ไม่ต่างกัน ด้วยในปัจจุบันมีการนำมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมมาใช้เป็นมาตรฐานในการรับซื้อสินค้ามากขึ้น ที่สำคัญหลายประเทศก็เริ่มให้ความสำคัญในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้นด้วยเช่นกัน

“FSC (Forest Stewardship Council)”...เป็นอีกมาตรฐานหนึ่งที่นานาชาตินำมาใช้กับไม้และป่าไม้ ล่าสุดประเทศสหภาพยุโรป (อียู) ญี่ปุ่นและหลายประเทศ ได้ประกาศว่า...อีก 3 ปี ข้างหน้าจะไม่รับซื้อไม้...ผลิตภัณฑ์จากไม้ยางพารา รวมทั้งผลผลิต...ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากยาง ที่การจัดการสวนยางพาราไม่ได้ รับมาตรฐาน FSC

ให้เข้าใจตรงกันเสียก่อนว่า “FSC” ที่ว่านี้เป็นองค์กรเอกชน (NGO) ที่ก่อตั้งขึ้นโดยกลุ่ม NGO ต่างๆทั่วโลก อาทิ กลุ่มนักอนุรักษ์ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ผู้ค้าไม้ ผู้ผลิตสินค้าจากไม้ กลุ่มชนพื้นเมือง องค์กรชุมชนท้องถิ่น สมาคมป่าชุมชน...โดยไม้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน FSC จะต้องเป็นไม้หรือผลิตภัณฑ์จากไม้ที่มีระบบ “การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน” ซึ่งจะไม่ใช้ไม้ที่มาจากป่าธรรมชาติ แต่เป็นไม้หรือผลิตภัณฑ์จากไม้ที่ได้จากป่าปลูกที่มีการจัดการป่าไม้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ...เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

แม้ว่ามาตรฐาน FSC ยังไม่ได้บังคับใช้ในขณะนี้ แต่เรายังมีเวลาอีก 3 ปี ในการปรับปรุงพัฒนาการทำสวนยางให้ได้มาตรฐาน ซึ่งขณะนี้มีส่วนยางที่ขึ้นทะเบียนไว้กับการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) 18 ล้านไร่ และมีสวนยางที่ผ่านมาตรฐาน FSC แล้วประมาณ 50,000 ไร่ ด้วยเวลาที่บีบรัดเข้ามาทุกขณะ ดร.ธีรช สุขสะอาด ผู้ว่าการ กยท. มองว่า มาตรฐาน FSC จะเริ่มบังคับใช้ในปี 2563 แต่ไม่ได้บังคับใช้ทุกประเทศ ประเทศจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกยางรายใหญ่ของไทยยังไม่ได้มีท่าทีที่จะนำมาตรฐานดังกล่าวมาบังคับใช้...ที่ประกาศใช้ชัดเจน จะเป็นสหภาพยุโรป และประเทศญี่ปุ่น

ประเด็นสำคัญมีว่า...ถ้ามีการนำมาตรฐาน FSC มาบังคับใช้ ประเทศไทยน่าจะได้รับอานิสงส์มากกว่า เพราะการใช้มาตรฐานนี้ไม่ได้เลือกปฏิบัติ แต่บังคับกับประเทศผู้ผลิตยางทั่วโลก รวมถึงประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น ลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม ด้วย

“ประเทศเหล่านี้ยังมีการตื่นตัวในเรื่องการทำสวนยางให้ได้ตามมาตรฐานสากล FSC น้อยกว่าประเทศไทยมาก ระยะเวลา 3 ปี...เพียงพอสำหรับพัฒนา ปรับปรุงสวนยางทั้งหมดที่ขึ้นทะเบียนไว้”

ดร.ธีรชัช ย้ำว่า การทำสวนยางของเกษตรกรในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นไปตามมาตรฐาน FSC อยู่แล้ว มีการพัฒนาปรับปรุง หรือปรับเปลี่ยนไม่มาก กยท.ได้นำร่องดำเนินการในพื้นที่สวนยางพาราในพื้นที่ภาคใต้แล้วราวห้าหมื่นไร่ ถือว่าประสบความสำเร็จ กำลังจะขยายผลไปดำเนินการในพื้นที่ภาคอื่นๆให้ครบถ้วนภายในปี 2563 นี้แน่นอน

มองไปไกลในอนาคตจะมีการตื่นตัวในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกันมาก เน้นในเรื่อง...กรีนเทคโนโลยี วัสดุดีบ ผลผลิตทั้งหมดจะต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และไม่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ที่สำคัญ “FSC”...จะไม่ครอบคลุมแค่ไม้เท่านั้น แต่จะรวมไปถึงผลิตภัณฑ์อื่นที่มาจากยางพารา ไม่ว่าจะเป็นน้ำยาง ยางแผ่น ต่อเนื่องไปถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปจากยาง เช่น ยางล้อรถยนต์ ถุงมือยาง ที่นอนยางพารา หมอนยางพารา...ทั้งนี้ จะต้องใช้วัสดุดีบที่ได้มาจากสวนยางที่ได้รับมาตรฐานสากล FSC เท่านั้น

ณรงค์ศักดิ์ ใจสมุทร หัวหน้ากองสวัสดิการเกษตรกร กยท. เสริมว่า หลักการของการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน FSC นั้นจะต้องดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้อง...เกี่ยว乎สิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ

หลักการสำคัญๆ หนึ่ง...การจัดการป่าไม้ต้องมีความสอดคล้องกับกฎหมายและหลักเกณฑ์ของ FSC เช่น จะต้องไม่ละเมิดกฎหมาย ต้องเสียภาษีที่ดินให้หน่วยงานปกครองท้องถิ่น ปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ

สอง...การจัดการป่าไม้ต้องมีความชัดเจนในเรื่องของการถือครองที่ดิน สิทธิในการจัดการทรัพยากรในที่ดินจะต้องมีหลักฐานที่ดินถูกต้องตามกฎหมาย สัญญาเช่า หนังสือมอบอำนาจ สัญญาซื้อขาย และที่สำคัญ...ต้องไม่อยู่ในเขตป่าสงวน หรือที่ดินสาธารณะอื่นๆ

สาม...การจัดการป่าไม้ต้องให้ความเคารพในสิทธิของชนพื้นเมือง คนท้องถิ่น พื้นที่ใกล้เคียงสวนป่า...สถานที่สำคัญ เช่น ศาสนสถาน โรงเรียน แหล่งโบราณคดี ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น

สี่...การจัดการป่าไม้ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ตลอดจนตระหนักในสิทธิของคนงาน พิจารณาการจ้างงานแก่คนในชุมชนรอบข้างก่อน มีกิจกรรมร่วมกับชุมชน มีการอบรมการใช้สารเคมีอย่างถูกวิธีให้กับคนงาน มีอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยให้กับคนงาน จ่ายค่าแรง...ค่าจ้างอย่างเป็นธรรม มีสวัสดิการตามที่กฎหมายกำหนด

ห้า...การจัดการป่าไม้ต้องมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากป่าอย่างมีประสิทธิภาพ...เหมาะสม ใช้ประโยชน์จากสวนป่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดการสูญเสียผลผลิต เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ไม่กระทบต่อสังคม...สิ่งแวดล้อม

หก...การจัดการป่าไม้ต้องมีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รักษาความสมดุลทางนิเวศ ไม่ให้มีการล่าสัตว์ป่า หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีอันตราย...กำจัดสารเคมีที่ใช้แล้วอย่างเหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ

เจ็ด...การจัดการป่าไม้ต้องมีการจัดทำแผนการบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆให้ครอบคลุมเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการปรับปรุงอยู่เสมอ โดยจะต้องมีการกำหนดเกี่ยวกับเป้าหมายในการจัดการ การตัด

ไม้ การลงทุน การป้องกันสภาพแวดล้อม การป้องกันพืชสัตว์หายาก มีแผนการติดตามตรวจตราแก้ไขผลกระทบด้านต่าง ๆ

แปด...การจัดการป่าไม้ต้องมีการตรวจติดตามและตรวจประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับผลผลิตไม้ อัตราการเจริญเติบโต การเปลี่ยนแปลงของพืช สัตว์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม...สังคม ตลอดจนขบวนการควบคุมการเคลื่อนย้ายของสินค้าจากไม้ที่ได้รับการรับรองแล้ว

เก้า...การจัดการสวนป่าต้องดำรงไว้และส่งเสริมคุณค่าของป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ที่ไม่ให้มีผลกระทบใด ๆ มีการจัดทำบัญชีรายชื่อพันธุ์พืชป่า สัตว์ป่าในพื้นที่ จัดทำแผนที่ป่าอนุรักษ์ประเภทต่างๆในพื้นที่ ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการอนุรักษ์ และ สิบ...การจัดการป่าไม้ต้องมีการปลูกทดแทนในพื้นที่ที่ได้เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว โดยจะต้องวางแผนและจัดการกับพื้นที่สวนป่าให้สอดคล้องกับหลักการรายละเอียดข้อที่ 1-9

ณรงค์ศักดิ์ ย้ำว่า หลักการทั้ง 10 ข้อข้างต้นหลายข้อ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับ กยท.แทบจะไม่ต้องปฏิบัติอะไรเลยก็ผ่านแล้ว เพียงแต่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย...ระเบียบต่างๆเท่านั้น ส่วนหลักการบางข้อเพียงแค่เกษตรกรศึกษาเรียนรู้ เข้าอบรมหลักสูตรกับ กยท. ก็สามารถปฏิบัติได้ทันที...ไม่ยากเกินกว่าที่จะปฏิบัติได้

สำหรับหน่วยงานที่ออกไปการรับรองมาตรฐาน FSC ในประเทศไทยนั้น มีสถาบันเอกชนที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ 3 แห่ง...ซึ่งอาจจะต้องเพิ่มบุคลากรในการตรวจรับรอง เพื่อรองรับการขอที่เพิ่มสูงขึ้นในเร็ว ๆ นี้

จตุพงษ์ ลิขิต เกษตรกรชาวสวนยาง บ้านห้วยยาง อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง เจ้าของสวนยางที่ได้รับมาตรฐาน FSC จำนวน 60 ไร่ เล่าให้ฟังว่า การพัฒนาสวนยางให้ได้รับมาตรฐาน FSC นั้นไม่ยากหลายข้อเป็นเรื่องที่ปฏิบัติอยู่แล้ว เพียงแต่มีความตั้งใจก็สามารถดำเนินการได้ทันที และที่สำคัญไม่ได้ทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้น ตรงข้าม...ยิ่งทำก็ยิ่งทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น สามารถกรีดยางได้ยาวนานขึ้น ตอนนี้สวนยางมีอายุ 20 ปีแล้ว แต่ยังให้ผลผลิตสูง ยังสามารถกรีดยางได้อีก 10 ปี ถึงจะโค่น และมีผู้ค้าโรงเลื่อยมาจองไม้ยางที่จะโค่นแล้วทุกอย่างที่ยังไม่ถึงเวลาโค่น แถมจะให้ราคาสูงกว่าราคาท้องตลาดเสียด้วย

มาตรฐาน FSC...เป็นทางรอดอย่างยั่งยืนที่เกษตรกรสวนยางไม่ควรมองข้าม หมายถึงโอกาสที่จะขายยางได้ในราคาที่สูงกว่าราคาปกติ...มีตลาดรองรับที่แน่นอน ไม่ต้องมากังวลในเรื่องของราคา